



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Assertiones Philosophicæ Fusius Deductæ Philosophiæ
Peripateticæ communioris Epitomen exhibentes**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1681

iii. Nec intellectus rectè intelligens definire, syllogizare &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71607](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71607)

prædicamentis , quæ res sunt , sed per accidens , ut præbeat tyronibus suis materiam , in qua eorum conceptus logici occupentur ; Item de differentia demonstrationem inter & syllogismum probabilem (qui in consideratione logica , id est , ratione formæ non differunt , sed tantum ratione materiæ) ut Tyrones in diversa materia vim formæ syllogisticæ experirentur. Neque per hoc immediatè res ipsas attingere censenda est Logica , quod præsuppositivè instructa à Metaphysica , sciens proprietates & essentias rerum judicet , an definitio aliqua sit bona quoad formam , quamvis videre , an regulæ Logicæ hîc & nunc in materiis aliarum scientiarum bene sint applicatæ , ad alias scientias pertinere videatur. Neque per hoc , quod examinando hanc similesque propositiones : *paries est albus* ; dicat : *paries* in hac propositione est subjectum , præterquam enim quod similes actus ad Logicam reductivè tantum spectent , sunt mixti , & quoad prædicatum tantum logici.

III. Neque etiam objectum materiale proximum Logices est homo , seu intellectus rectè intelligens , quia non est id , de quo tan-

quam subjecto conclusionis fiunt demonstrationes logicæ, & quod Logica per regulas suas proximè dirigit, ut bene fiat; & si ideo intellectus est objectum Logices, quia finis Logicæ est, ut intellectus rectè intelligat modum formandi syllogismos &c. jam intellectus erit objectum omnium scientiarum & artium, quia & harum finis proximus & intrinsecus est, non ut opus externum actu producat, sed ut homo reddatur rectè intelligens & sciens modum rectè producendi opus externum. Intendit itaque Logica non intellectum perfectum in concreto, sed rectitudinem ejus, id est, cognitionem rectam, ex qua quod dein perfectio intellectus resultet, illi per accidens est, vel saltem ultra ejus finem primum, æquè functura suo officio, si actus à suis regulis directus reciperetur in lapide. Ex eo autem, quod subjectum ultimum formæ per artem productæ sit objectum materiale artis. V. G. statuariæ lignum, non operatio vel quantitas, in qua tamen forma statuæ proximè recipitur, non sequitur eodem modo procedendum esse in scientiis practicis, quia hæ activæ sunt,

sunt, artes verò factivæ, in quibus ideo subjectum ultimum formæ assignatur pro objecto materiali, quia ex parte hujus ultimi subjecti peculiarem difficultatem vincendam habent, quam in rem peculiariora quoque ab arte præscribuntur præcepta; Logica autem circa intellectum seu ultimum suum subjectum non invenit hanc difficultatem, cum intellectus ad recipiendas operationes rectas necessario sit determinatus. Imò loquendo subtilius & logicè de objectis artium mechanicarum, illis assignare possumus objecta sicut in Logica, & dicere; V. G. objectum materiale proximum Aurifabri, esse sculptionem, fusionem &c. formale esse eandem sculptionem factam secundum regulas hujus artis.

IV. Multò minus objectum Logices est ens rationis fictitium, quia tale non sunt denominationes logicæ, dum enim quid dicitur definitum, prædicatum, universale, genus &c. non fingitur ab intellectu, sive non cognoscitur, rebus inesse à parte rei aliqua forma resultans iis à cognitione definiente univer-